

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

Guia docent

Titulacions de Grau i de Màster

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Anàlisi Musical
Codi	100662
Crèdits ECTS	6.0
Curs i període en el que s'imparteix	2on Curs
Horari	<i>(link a la pàgina web del centre o titulació)</i>
Lloc on s'imparteix	<i>Facultat o Escola (l'aula apareixerà als horaris)</i>
Llengües	

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Francesc Cortès i Mir
Departament	Art i Musicologia
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7b-121
Telèfon (*)	93.581.26.19
e-mail	francesc.cortes@uab.cat
Horari d'atenció	

2. Equip docent

Nom professor/a	
Departament	
Universitat/Institució	
Despatx	
Telèfon (*)	
e-mail	
Horari de tutories	

3.- Prerequisits

(prerequisits oficials i/o coneixements necessaris per a seguir correctament l'assignatura)

Són necessaris uns coneixements adequats d'harmonia, i els fonaments bàsics d'estructures del llenguatge musical.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

4.1. Contextualització. L'assignatura d'Anàlisi Musical és una eina bàsica dels estudis de Grau de Musicologia. Consisteix en una assignatura de tipus pràctica, la finalitat de la qual és dotar als estudiants de les eines metodològiques suficients per a poder acara amb competència l'anàlisi crític de les partitures musicals, de qualsevol època històrica.

Cal partir de la base que el missatge musical pot tenir un o diversos significats, i que a través de l'anàlisi cal realitzar una aproximació vàlida a cadascun d'aquests missatges. Una anàlisi ha de servir per a respondre unes preguntes determinades. D'aquesta manera, l'Anàlisi representa una eina propedèutica necessària. Però aquesta assignatura té altres finalitats que la de convertir-se en una eina per a resoldre qüestions hermenèutiques. Abans d'afrontar una anàlisi cal saber plantejar-se unes preguntes determinades, és imprescindible saber què necessitem extreure d'una obra musical. Arribat a crear aquest esperit crític serà un altre dels objectius bàsics de l'assignatura.

4.2. Objectius formatius:

1. Conèixer i aplicar, damunt de partitures que abastaran des dels segles XVII al XX, les diferents tècniques d'anàlisi tractades durant el curs.
2. Crear la capacitat crítica per a emprar els diferents models analítics segons la finalitat que s'espera de l'anàlisi.
3. Domini suficient de l'anàlisi musical per a aplicar les tècniques analítiques gestades durant el segle XIX i principis del segle XX per a analitzar qualsevol tipus de partitura que abasti aquest període cronològic.
4. Control i aplicació correctes de les diferents metodologies i de la terminologia associada a cadascuna de les metodologies.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència CE1. (CE: CE10.5, CE 10-6, CE 10.7, CE 10.8)

Resultats d'aprenentatge

- Comprendre la utilització propedèutica de l'anàlisi musical.
- Establir amb precisió la natura del que es necessita trobar, o demostrar, a partir de l'anàlisi musical.
- Identificar les metodologies més adients per aplicar, segons els objectius establerts en una anàlisi musical.
- Utilitzar correctament la terminologia pròpia de cada sistema analític.

Competència .....CE 10.9; CE 10.10, CE. 10.11, CE 10.12, CE 10.13, CE 10.14, CE 10.15

Resultats d'aprenentatge

- Ser capaç de relacionar els diferents mètodes analítics amb els substractes científics i filosòfics que els han originat.
- Conèixer i emprar correctament els mètodes d'anàlisi musical.
- Aplicar correctament el mètode analític de la tripartició.
- Extreure conclusions per a la interpretació musical a partir de l'aplicació dels diferents mètodes analítics.
- Extreure conclusions de tipus hermenèutic a partir de l'anàlisi de les partitures, tot emprant els diferents mètodes.
- Establir vincles entre l'anàlisi musical i altres disciplines musicològiques, amb la finalitat de comprendre el caràcter complementari d'aquesta disciplina auxiliar.
- Utilitzar diferents mètodes analítics segons els diferents estils i llenguatges musicals a estudiar.

Competència CT2. (CT2, CT 3, CT4: competències transversals)

Resultats d'aprenentatge

- Comunicar de forma escrita, amb correcció, precisió i claredat.
- Organitzar i planificar el treball de forma eficient.
- Resoldre problemes del seu àmbit d'estudi.

Competència CG3. (CGU: competències generals UAB)

**6.-
Contingut
s de
l'assignat
ura**

1. Premisses inicials.
  - 1.1 El subjecte a analitzar, i els seus determinants
  - 1.2 Objectius i finalitats d'una anàlisi
2. Metodologies: criteris de selecció.
  - 2.1 Anàlisi constructivista o formal
  - 2.2 Anàlisi psicològica o cinètic-sintàctic
  - 2.3 Anàlisi de la *Gestalt*
  - 2.4 Anàlisi hermenèutica, interacció del constructe musical amb la recepció
3. Models analítics emprats fins el segle XIX.
  - 3.1 Utilització del model retòric en la construcció musical
  - 3.2 Aparició del concepte de "forma" i la frase musical
4. L'anàlisi de la música al segle XIX: criteris apareguts durant el Romanticisme
  - 4.1 Premises estètiques i teòriques en la construcció musical
  - 4.2 L'herència del segle XVIII en les obres teòriques i els tractats de composició
  - 4.3 L'organicisme: aparició de la influència de la ciència sobre la música
5. L'anàlisi d'Hugo Riemann
6. Introducció a l'anàlisi estructural
  - 6.1 Precedents de la teoria de la *Gestalt*
  - 6.2 Altres models cohetanis: Schönberg i el seu tractat, *Harmonielehre*
  - 6.3 Principis metodològics schenkerians
7. Anàlisi estructural: Schenker
  - 1.1 Principis metodològics schenkerians
  - 1.2 El concepte de disminució
  - 1.3 Configuracions estructurals i les tres estructures
8. Adaptacions de l'anàlisi estructural
  - 2.1 L'escola americana: Salzer, Forte, Gilbert.
  - 2.2 La tècnica de Schenker després de 1945: Mitchell.
9. Anàlisi psicològica
  - 3.1 Antecedents en les propostes analítiques estructurals de Schönberg i de Schering.
  - 3.2 El procés temàtic en Réti, la interpretació de Forte i la generació de Meyer
10. La gramàtica i l'anàlisi: la teoria generativa
11. Els mètodes d'anàlisi de l'estil musical.
12. Anàlisi i postmodernitat: la utilitat d'analitzar i les darreres tendències

7.- Metodologia docent i activitats formatives

(metodologia docent)

L'assignatura té un perfil eminent pràctic. Necessita, alhora, el coneixement previ d'unes tècniques d'anàlisi que caldrà aplicar correctament segons els diferents objectius que hom pretengui analitzar d'una obra musical concreta. Es combinaran sessions de formació teòrica, amb comentaris de text de tipus deductiu, a partir dels quals es complementà el coneixement de diferents mètodes analítics. La vessant pràctica, necessària, s'encomanaran a partir de diferents anàlisis de partitures. Aquestes activitats seran tant de tipus individual de l'estudiant com d'altres consistents en treball a l'aula. Aquestes anàlisis es contrastaran amb els resultats obtinguts per diferents analistes, en obres publicades a diferents revistes especialitzades. El contrast servirà com a tècnica d'autoavaluació per als estudiants. Per a la realització dels treballs es realitzarà una tutorització per grups reduïts.

1. Lliçó magistral: conceptualització analítica i una síntesi de cadascun dels temes d'estudi. L'objectiu és mostrar les diferents tècniques analítiques i quines són les seves aplicacions idònies.

2. Sessions pràctiques, estructurades en realització d'anàlisi / resolució de problemes de tipus magistral; realització de pràctiques a l'aula; realització de pràctiques a l'aula en grups reduïts.

3. Treball individual dels alumnes a partir de lectures i recerca d'informació.

El treball en grup a l'aula serà complementat per l'estudiant a través del treball autònom, tant individual com en grup. Aquests treballs seran supervisats pel professor. L'objectiu és dotar de capacitat als estudiants per a cercar una major independència per a enfrontar-se als problemes que comporta l'anàlisi musical.

4. Tutories.

El treball dels estudiants serà supervisat pel professor a través de la realització de tutores en grups i/o individuals.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classe magistral	45	
Classe de prova de coneixements	2	
Classe de prova de coneixements	2	

Supervisades

Tutories	7	

Autònomes

Estudi i lectura d'articles	45	
Realització de treballs	41	
Cerca d'informació	8	

8.- Avaluació

1. *(Indicar el tipus d'evidències d'aprenentatge que l'estudiant haurà de lliurar, el seu pes en la qualificació final, els criteris d'avaluació, la definició de "no presentat", el procediment de revisió de les proves, el tractament d'eventuals casos particulars, etc.)* El perfil de l'assignatura és fonamentalment pràctic. Això implicarà la realització obligatòria d'un seguit de treballs analítics sobre partitures que es lliuraran a principis de curs, i durant el transcurs de la durada de l'assignatura. Sobre aquestes obres s'aplicaran els diferents models analítics tractats. Els treballs seran avaluats i corregits durant les classes, per la qual cosa, una part de la nota provindrà de l'assistència a la classe. El conjunt d'aquests treballs comptarà el 30 % de la nota final. Com a avaluació es realitzarà una anàlisi sobre una partitura, que es podrà triar entre diferents opcions possibles. El valor d'aquesta prova sobre la nota final correspondrà al 50%; el percentatge restant, el 20%, s'aplicarà a partir dels treballs realitzats a la classe.
2. Es considera "No presentat" aquell alumne que no havent seguit o aprovat les activitats d'avaluació continuada NO es presenti a l'examen final.

--

ACTIVITATS D'AVUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

Proves de coneixement	2	
Pràctiques de classe	1	
Avaluació final	2	

9- Bibliografia i enllaços web

- COOK, Nicholas. *A guide to Musical Analysis*. London, J. M. Dent & Sons, 1992.
- CHARLES SOLER, Agustí. *Anàlisis de la música espanyola del siglo XX. En torno a la generació del 51*. Valencia, Rivera Editores, 2002.
- DELIÈGE, Celestin. *Les fondements de la Musique Tonale*. Paris, ed. Jean-Claude La Hes, 1984.
- FORTE, Allen. *Introduction to Schenkerian Analysis*. New York, Norton & Company, 1982. (traducció al castellà a *Análisis Musical. Introducción al análisis Schenkeriano*. Barcelona, Idea Books. 2002.)
- GUT, Serge. "Plaidoyer pour une utilisation pondérée des principes riemanniens d'analyse tonale", a *Analyse musicale*, 30,1993.
- BABBIT, Milton. "The Use of Computer in Musicological Research", a *Perspectives on New Music*, 111, n° 2,1965.
- FORTE, Allen. *Introduction to Schenkerian analysis* . Barcelona, ed. Labor, 1992.
- FORTE, Allen. *The Structure of Atonal Music*. London, Yale university, 1973.
- GARCÍA LABORDA, José M. *Forma y estructura en la música del siglo XX (una aproximación analítica)*. Madrid, Editorial Alpuerto, 1996.
- LARUE, Jan. *Análisis del estilo musical*. Barcelona, ed. Labor, 1989.
- LERDHAL, Fred; JACKENDOFF, Ray. *Generative Theory of Tonal Music*. Cambridge (Mass.), The MIT Press, 1983
- MEYER, Cooper. *Emotion and Meaning in Music*. New York, 1956.
- MEYER, Cooper. *The Rhythmic Structure of Music*. Chicago university press, 1960.
- RETI, Rudolph. *The Thematic Process in Music*. New York, 1951.
- RUWET, Nicolas. *Langage, musique, poésie*. Paris, Éditions du Seuil, 1972.
- SADAÏ, Yizhak. "L'application du modele syntagmatique-paradigmatique al'analyse des fonctions harmoniques", a *Analyse musicale*, 2, 1986.
- SADAÏ, Yizhak. "L'analyse par l'oeil ou par l'oreille?", a *Analyse musicale*, 1, 1985.

- SALZER, Felix. *Structural Hearing*. New York, Dover, 1961.
- SCHENKER, Henrich. *Five Graphic Music Analyses*. New York, Dover, 1969.
- SCHOENBERG, ARNOLD. *Funciones estructurales de la armonía*. Barcelona, editorial Labor, 1990 (trad. castellana de l'edició anglesa de 1954).
- STOÍANOVA, Ivanka. *Manuel d'analyse musicale*. Paris, Minerve, 1996.

Enllaços web:

1. iAnalyze 3 (software d'anàlisi musical): <http://logiciels.pierrecouprie.fr/>
2. *Musimédiane*, revista d'anàlisi musical: <http://www.musimediane.com/>
3. "Monika" (software d'anàlisi musical):
<http://www.crlm.paris4.sorbonne.fr/monika.html>
4. *Musurgia*, revista d'anàlisi musical: <http://musurgia.free.fr/>
5. *Mto*, revista de la Society for Music Theory. <http://mto.societymusictheory.org/>
6. *JMM, Journal of Music and Meaning*: <http://www.musicandmeaning.net/>

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE